

**(03/08/2017 TARİHLİ VE 63089 SAYILI OLUR İLE YÜRÜLÜĞE GİREN YÖNERGE)
TEHLİKELİ MADDE FAALİYET BELGESİ DÜZENLENMESİNE İLİŞKİN
USUL VE ESASLAR HAKKINDA YÖNERGE**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönergenin amacı; Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik kapsamında; dolduran, paketleyen, yükleyen, gönderen, alıcı, boşaltan ve tank-konteyner/taşınabilir tank işletmecisi olarak bu faaliyetlerden biri veya birden fazlasıyla iştirak eden işletmelerin, almak zorunda oldukları Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi'nin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönerge;

(a) Karayoluyla tehlikeli madde taşımacılığı zinciri içerisinde yer alan; dolduranları, paketleyenleri, yükleyenleri, gönderenleri, alıcıları, boşaltanları ve tank-konteyner/taşınabilir tank işletmecilerini kapsar.

(b) Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre taşımacılık yetki belgesine sahip olup, Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik kapsamında sadece taşımacılık faaliyetinde bulunan taşımacılık işletmeleri ile Tehlikeli Maddelerin Denizyoluyla Taşınması Hakkında Yönetmeliğin 9 uncu maddesi kapsamında Tehlikeli Madde Uygunluk Belgesi sahibi kıyı tesislerini kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönerge, 26/9/2011 tarihli ve 655 Sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 24/10/2013 tarihli ve 28801 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönerge'de geçen;

a) ADR: Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasını,

b) Alıcı: Taşıma evrakı, sevk irsaliyesi, taşıma irsaliyesi veya taşıma senedinde belirtilen, eşyanın teslim edileceği işletmeyi,

c) Boşaltan: Paketli veya dökme olarak taşınan tehlikeli maddeleri taşıt, tank veya konteynerlerden boşaltan işletmeleri,

ç) Bölge Müdürlüğü: Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Bölge Müdürlüklerini,

d) Dolduran: Tehlikeli maddeleri tanklara, tankerlere, mobil tanklara ya da tank konteynerlere, tüplü gaz tankerlerine, çok bölmeli gaz konteynerlerine, bir araca veya bir konteynere dökme olarak dolum yapan işletmeleri,

e) Gönderen: Kendi adına veya bir üçüncü şahıs adına tehlikeli maddeleri gönderen işletmeyi ayrıca, taşıma işlemi bir taşıma sözleşmesine bağlı olarak yürütülüyorsa, sözleşmede "Gönderen" olarak belirtilen kişiyi,

f) İdare: Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğünü,

g) İşletme: Kamu kurum ve kuruluşları da dâhil olmak üzere, kâr amacı bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerde bulunan gerçek veya tüzel kişileri,

ğ) Paketleyen: Tehlikeli maddeleri, büyük paketler ve orta boy hacimli konteynerler de dahil olmak üzere, değişik cinsteki kaplara yerleştiren ve gerektiğinde paketleri taşınmak

üzere hazır hale getiren, tehlikeli maddeleri paketlenen ya da bu maddelerin paketlerini veya etiketlerini değiştiren işletmeleri,

h) Tank-konteyner/taşınabilir-tank işletmecisi: Tank konteyner veya taşınabilir tankları, adına kayıtlı olduğu veya bunları bir sözleşmeye dayalı olarak işleten işletmecileri,

i) Taşımacı: Karayolu Taşıma Yönetmeliğine göre C1, C2, K1, K2, L1, L2, M1, M2, M3, N1, N2, R1, R2 yetki belgesi sahiplerini,

i) Tehlikeli madde: ADR Bölüm 3.2'deki Tablo A'da yer alan tehlikeli maddeleri,

j) Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi (TMFB): Yönetmelik kapsamında faaliyet gösteren işletmecilerin almak zorunda oldukları ve bu Yönerge kapsamında Bölge Müdürlüklerimizce düzenlenen Ek-2'deki belgeyi,

k) Tehlikeli madde güvenlik danışmanı (TMGD): İfa edeceği görev ve nitelikleri ADR/RID'ın 1.8.3 üncü kısmında belirlen ve Bakanlık tarafından tehlikeli madde güvenlik danışmanı sertifikası düzenlenerek yetkilendirilen gerçek kişiyi,

l) Tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı kuruluğu (TMGDK): Tehlikeli madde güvenlik danışmanlığı hizmeti vermek üzere İdare tarafından yetkilendirilmiş kuruluğu,

m) Yükleyen: Paketli veya dökme tehlikeli maddelerin içerisinde bulunduğu ambalaj, konteyner veya portatif tankları bir aracın içine veya üzerine veya bir konteynerin içine yükleyen işletmeleri,

n) Yönetmelik: 24/10/2013 tarihli ve 28801 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmeliği, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi Alma Zorunluluğu ve Düzenlenme Şartları

Tehlikeli madde faaliyet belgesi alma zorunluluğu

MADDE 5-(1) Yönetmelik kapsamındaki tehlikeli maddelerden bir takvim yılı içerisinde net elli ton ve üstü miktarlarda işlem yapan; dolduran, paketleyen, yükleyen, gönderen, alıcı, boşaltan ve tank konteyner/taşınabilir tank işletmecisi olarak bu faaliyetlerden biri veya birden fazlasıyla iştigal eden işletmeler, Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi almak zorundadırlar.

(2) Sınıf 1, Sınıf 6 ve Sınıf 7 kapsamındaki tehlikeli maddelerle iştigal eden işletmeler, herhangi bir işlem miktarına bağlı olmaksızın, Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi almak zorundadırlar.

Başvuru için gerekli belgeler

MADDE 6-(1) Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi alma, yenileme veya faaliyet değişikliği hallerinde, işletmelerin aşağıdaki bilgi ve belgelerle ilgili Bölge Müdürlüğüne başvurmaları gerekir.

a) Başvuru dilekçesi (EK -1),

b) İşletmenin unvanını, adresini, iştigalini, temsile yetkili kişilerini, sermayesini, kurucularını ve ortaklarını gösteren en son yayımlanmış olan Ticaret Sicil Gazetelerinin asıllarının www.ticaretsicil.gov.tr adresinden sorgulanarak doğrulanması, adı geçen gazetelerin www.ticaretsicil.gov.tr adresinde bulunmaması halinde ise, gazetelerin noter onayına gerek duyulmadan kopyalarının veya Ticaret Sicil Müdürlüklerinden alınmış işletmenin güncel durumu gösterir yazının ibrazı,

c) Bu Yönerge kapsamında olan bir işletmenin, Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanmamış ve tescil edilmemiş merkezi ticari adreslerinin haricindeki şube, temsilcilik, bayi, fabrika, imalathane, irtibat bürosu, şantiye, maden ocağı veya atölye ve benzeri işletmelerin merkez ticari adresine ait Ticaret Sicil Gazetelerinin kabul edilmesi, bu bentte istenen Ticaret Sicil Gazeteleri için bu fıkranın (b) bendinde yer alan hükmün uygulanması,

ç) Kamu kurum ve kuruluşları, kuruluş mevzuatlarında kuruluşlarının Ticaret Sicil Gazetelerinde tescili ön görülmüş ise, kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili bu fıkranın (b) bendinde yer alan hükmün uygulanması, söz konusu kuruluşlarının kuruluş mevzuatlarında Ticaret Sicil Gazetesi ile ilgili her hangi bir hüküm yok ise, bu hususun başvuru dilekçesinde belirtilmesi,

d) Tüzel kişiliklerde; unvan, adres, kayıt tarihi, çalışma konusu ve sermayesinin yazılı olduğu Ticaret Odası Faaliyet Belgesi, gerçek kişilerde ise bağlı olduğu odadan alınan oda kayıt/faaliyet belgesi,

e) Bu Yönerge kapsamında olan işletmenin, Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanmamış ve tescil edilmemiş merkezi ticari adreslerinin haricindeki şube, temsilcilik, bayi, fabrika, imalathane, irtibat bürosu, şantiye, maden ocağı veya atölye ve benzeri işletmeler için bu fıkranın (d) bendinde istenen belgeler yerine, söz konusu işletmelerin kayıtlı olduğu sendikalardan, odalardan alınmış kayıt veya faaliyet belgesi veya bahse konu işletmeler için her hangi bir kamu kurum ve kuruluşlarından alınmış her hangi bir izin, ruhsat veya çalışanlar için düzenlenmiş Sosyal Güvenlik Kurumu Bildirimi belgesinin ibrazı,

f) Kamu kurum ve kuruluşları, kuruluş mevzuatlarında ticaret odasına kayıt ön görülmüş ise, bu fıkranın (d) bendinde belirtilen ilgili ticaret odasından alınmış Ticaret Odası Faaliyet Belgesinin aslının ibrazı, söz konusu kamu kurum ve kuruluşlarının kuruluş mevzuatlarında ticaret odalarına kayıt yapılmasına ilişkin her hangi bir hüküm yok ise, bu hususun başvuru dilekçesinde belirtilmesi,

g) İşletmeler tüzel kişilik şeklinde ise, bu işletmenin temsile ve ilzama yetkili kişisi olarak; işletmenin Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanmış temsile ve ilzama yetkili kişilerden birinin veya işletmenin başvuru dilekçesinde temsile ve ilzama yetkili kişisi olarak beyan edilen kişiye ait imza sirkülerinin aslının ibrazı, gerçek kişilerde ise imza beyannamesinin aslının ibrazı, işletmenin ortaklarının tamamının yabancı olması halinde, işletme adına başvuru yapan kişinin imza sirkülerinin aslının ibrazı,

ğ) Tüzel kişiliklerde temsile yetkili kişi/kişilerin, gerçek kişilerde ise ilgili kişinin adli sicil belgeleri,

(2) Aynı ticari unvan altında faaliyet gösteren işletmelere ait şube, temsilcilikler veya bayiler veya bu maddenin (e) bendinde sayılan diğer işletmeler, adreslerinin bulunduğu Bölge Müdürlüklerinden her bir işletme için ayrı ayrı Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi almaları gerekir.

(3) Bu Yönerge kapsamında Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi alma talebinde bulunan ve “Adi Ortaklık” adı altında kurulup faaliyette bulunan işletmelerin, bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen ve her bir ortağa ait bilgi ve belgelere ilave olarak, adi ortaklığa ortak olan gerçek veya tüzel kişilerin noter onaylı olarak “*Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelik ve Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi Düzenlenmesine İlişkin usul ve Esaslar Hakkında Yönerge*” kapsamında yükümlülük ve sorumluluğunun müteselsil olarak ortaklar arasında paylaşımının bilgisinin yer aldığı adi ortaklık sözleşmesini ibrazı.

(4) Bölge Müdürlüklerimizce, Yönergenin bu maddesinin birinci fıkrasında istenilen diğer kamu kurum kuruluşları tarafından düzenlenen matbu belgeler veya basılı yayınlar www.turkiye.gov.tr adresi üzerinden sorgulanarak doğrulanması kontrol edilir, söz konusu belgelerin sorgulanıp doğrulanması halinde ise matbu belgeler istenmez.

Tehlikeli madde faaliyet belgesinin düzenlenmesi

MADDE 7- (1) Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi almak isteyen işletmeler, 6 ncı maddede belirtilen belgelerle işletmenin bulunduğu Bölge Müdürlüğüne başvururlar.

(2) Yapılan başvurular Bölge Müdürlüğünce değerlendirilerek durumları uygun bulunanlara, faaliyet alanlarının da belirtildiği EK-2’de yer alan 5 yıl süreli Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi düzenlenir.

(3) Bu Yönergenin Ek-1’de yer alan başvuru dilekçesi ile sadece “Alıcı”, “Tank-konteyner/taşınabilir tank işletmecisi” veya “ Alıcı + Tank-konteyner/taşınabilir tank

işletmecisi” faaliyet konuları için Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi almak isteyen işletmelerin başvuruları, ilgili Bölge Müdür Yardımcısı veya ilgili şube Müdürü Başkanlığındaki en az iki kişilik bir heyetin yerinde gerekli inceleme yaptıktan sonra, ilgili Bölge Müdürlüğünün onayı ile sonuçlandırılır.

Tehlikeli madde faaliyet belgesi creti

MADDE 8- (1) Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi’nin creti altıyziki Türk Lirası’dır. Faaliyet Belgesinin yenilenmesinde ve faaliyet konusu değişikliği nedeniyle yeniden düzenlenmesinde bu ücretin %25’i alınır.

(2) Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi creti, her takvim yılı başında geçerli olmak üzere o yıl için Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerleme oranında artırılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **eşitli ve Son Hükümler**

Belge sahiplerinin yükümlülükleri

MADDE 9- (1) Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi sahipleri;

a) Yönetmeliğin 10 uncu, 11 inci, 12 nci, 13 nc, 16 ncı, 17 nci ve 18 inci maddelerinde belirtilen hak, sorumluluk ve yükümlülüklerin yerine getirilmesine yönelik gerekli önlemleri almakla,

b) Tehlikeli Madde Güvenlik Danışmanlığı Hakkında Tebliğ’i hükümleri kapsamında TMGD istihdam etmek veya TMGDK’dan hizmet almakla,

c) Bu Yönergenin 6 ncı maddesindeki başvuru evrakında bir değişiklik olması durumunda ilgili Bölge Müdürlüğüne bildirmekle,

d) Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesinde belirtilen konularda faaliyette bulunmakla,

e) Hizmetten yararlananlara kusursuz hizmet vermekle,
ykmldrlər.

Tehlikeli madde faaliyet belgesinin devri, belge sahiplerinin uyarılması ve belgelerin iptali

MADDE 10- (1) Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi adına düzenlenen gerçek veya tüzel kişiler dışındakiler tarafından kullanılamaz ve hiçbir şekilde devredilemez.

(2) Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi bulunan işletmenin satılması, sahibinin ölümü, bağışlama veya benzeri hallerde işletmenin yeni sahibi gerçek veya tüzel kişiler üç ay içerisinde, bu Tebliğ’in 6 ncı maddesindeki bilgi ve belgeler ile ilgili Bölge Müdürlüklerine müracaat ederek Tehlikeli Madde Faaliyet Belgelerini yeniden almaları gerekir.

(3) Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi bulunan işletmenin unvanının, adresinin, iştighalinin, temsile yetkili kişilerinin, sermayesinin, kurucularının ve ortaklarının değişikliğinin Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanmasına müteakiben, bu değişiklikler 3 ay içerisinde ilgili Bölge Müdürlüğüne bildirilir. Bölge Müdürlükleri bildirimde bulunulan bu değişiklikleri, Bakanlığımız Tehlikeli Madde U-Net Otomasyon Sistemi üzerinden sonuçlandırır. Bu değişiklikler için başvuru sahibinden her hangi bir ücret alınmaz.

(4) Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi sahip bir işletmenin 6 ncı maddedeki şartlardan birisini kaybettiğinin tespiti halinde, Bölge Müdürlüğü tarafından yazılı olarak uyarılır ve eksikliklerini tamamlamak üzere 3 ay süre verilir. Uyarıya rağmen eksikliklerini tamamlamayan işletmelerin Tehlikeli Madde Faaliyet Belgeleri iptal edilir. Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi iptal edilen işletmeye Yönetmeliğin 28 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi kapsamında idari yaptırım uygulanır. Bu idari yaptırım TMFB alınana kadar takip eden her ay için tekrarlanır.

(5) İşletmede yapılacak, inceleme ve denetimler sonucunda işletmelerin, belgelendirmeye esas başvuru evrakında yanıltıcı bilgi ve usulsüzlük yaptıklarının tespit

edilmesi halinde, Tehlikeli Madde Faaliyet Belgeleri iptal edilir. Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi iptal edilen işletmeye Yönetmeliğin 28 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi kapsamında idari yaptırım uygulanır. Bu işletmeler hakkında ilgili Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulur.

(6) Bu Yönerge kapsamında faaliyet gösteren işletmenin faaliyetini sonlandırması veya işletmesini başka bir gerçek veya tüzel kişiliğe devretmesi halinde, işletmeci sahip olduğu Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi iptal ettirmek için; faaliyetini sonlandırdığının veya işletmenin devredildiğinin yayımlandığı Ticaret Sicil Gazetesinin aslı veya işletmenin bağlı olduğu vergi dairesinden alınan terki ticaret yazısının ibraz edilmesi halinde, işletmenin Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi ilgili Bölge Müdürlüğünün onayı ile iptal edilir.

(7) Bu Yönerge kapsamında kalan işletmelerin, bu Yönergenin 5 inci maddesinde belirtilen şartların dışında kaldıkları beyan ederek, sahip oldukları Tehlikeli Madde Faaliyet Belgelerini iptal ettirme talepleri; işletmecilerin müracaat tarihinden itibaren geriye doğru işletmenin kayıtlarında yer alan ve işigale konu olan tehlikeli maddelere ait fatura bilgilerini gösterir icmal (işletmenin mali/yeminli mali müşavirince onaylı) raporunun ibraz etmeleri ve ibraz edilen icmal raporu doğrultusunda, ilgili Bölge Müdür Yardımcısı veya ilgili Şube Müdürü Başkanlığında en az iki kişilik bir heyetin, işletmede yapacağı inceleme sonucunda düzenlenen rapora göre, ilgili Bölge Müdürlüğünün onayı ile sonuçlandırılır.

(8) Bu Yönerge kapsamında Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi alan işletmeciler, belge süresinin bitiminden bir ay öncesinden veya bir sonrasında, sahip oldukları Tehlikeli Madde Faaliyet Belgelerini yenilemek zorundadırlar. Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesini yenilemeyen işletmeye Yönetmeliğin 28 inci maddesinin dördüncü fıkrasının (c) bendi kapsamında idari yaptırım uygulanır. Bu idari yaptırım, Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi alınana kadar takip eden her ay için tekrarlanır.

Diğer hükümler

MADDE 11- (1) Bu Yönerge kapsamında Bölge Müdürlüklerince yapılacak tüm iş ve işlemler (belge düzenleme, uyarma, belgelerin iptali vb.), Bakanlıkça oluşturulan Tehlikeli Madde Otomasyon Sistemi üzerinden yapılır.

(2) Bölge Müdürlükleri 6 ncı madde kapsamında ibraz edilen bilgi ve belgeleri muhafaza etmekle yükümlüdürler.

Yürürlükten kaldırılan yönerge

MADDE 12 – (1) 10/04/2014 tarihli ve 15341 sayılı Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönerge.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Yönerge imzalandığı tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14– (1) Bu Yönergeyi Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürü yürütür.

EK-1

ULAŞTIRMA DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜNE

İşletmemiz, tehlikeli madde faaliyetlerinde bulunmaktadır. Bakanlığınız tarafından yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmeliğin 6ncı maddesinin üçüncü fıkrası gereği alınması zorunlu olan **Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi'nin**, söz konusu Yönetmeliğe bağlı olarak Bakanlıkça yayımlanmış olan “Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi Düzenlenmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönerge” çerçevesinde aşağıda işaretli faaliyet konusuna/konularına uygun olarak düzenlenerek tarafıma verilmesi ve dilekçe ekinde sunulan imza sirküsü/beyannamesi sahibi kişinin, işletmemizin temsil ve ilzama yetkili kişisi olarak www.turkiye.gov.tr adresinde işlem yapma konusunda yetkilendirilmesi hususunda, bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Temsile yetkili kişinin
Adı soyadı
İmza/Kaşe

Adres:
İletişim(tel./faks/e-posta):

EK : (Yönergenin 6 ncı maddesinde istenen belgeler.)

Faaliyet Konuları (işletmenin her bir faaliyeti işaretlenecektir):

- ☐ DOLDURAN ☐ PAKETLEYEN ☐ YÜKLEYEN ☐ GÖNDEREN ☐ ALICI
☐ BOŞALTAN ☐ TANK-KONTEYNER/TAŞINABİLİR TANK İŞLETMECİSİ

T.C. ULAŞTIRMA, DENİZCİLİK VE HABERLEŞME BAKANLIĞI Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü		
TEHLİKELİ MADDE FAALİYET BELGESİ		
VERİLİŞ TARİHİ	FAALİYET KONUSU ☐ DOLDURAN ☐ PAKETLEYEN ☐ YÜKLEYEN ☐ GÖNDEREN ☐ ALICI ☐ BOŞALTAN ☐ TANK-KONTEYNER/TAŞINABİLİR TANK İŞLETMECİSİ	BELGE NUMARASI
BİTİŞ TARİHİ	TEHLİKELİ MADDE FAALİYET BELGESİ SAHİBİ	
TİCARİ ÜNVANI		
ADRESİ		
TİCARET SİCİL NO		
VERGİ DAİRESİ/NO		

Bu Tehlikeli Madde Faaliyet Belgesi, Tehlikeli Maddelerin Karayoluyla Taşınması Hakkında Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrası kapsamında düzenlenmiştir.